

مروری بر نظام اداره لندن

میثم بصیرت

دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه تهران

ترتیب، بخشی از فعالیت‌های حکومت لندن بزرگ با هدف کاهش جرایم و بزهکاری‌ها و برنامه‌ریزی اجتماعی انجام می‌شود. برای تأمین امنیت این شهر، پلیس کلانشهری لندن زیر نظر شهردار به فعالیت می‌پردازد. فضاهای باز، حدود ۳۰ درصد از مساحت لندن را به خود اختصاص می‌دهند. در لندن ۱۴۷ پارک و باغ به ثبت رسیده و این شهر هشت پارک سلطنتی دارد. همچنین لندن دارای چهار سایت میراث فرهنگی جهانی و هفده موزه ملی است که بدین ترتیب جذابیت‌های فراوانی برای گردشگران دارد. در چنین شرایطی، حکومت لندن بزرگ، جدا از مسئله همیشگی ترافیک مجبور به تمرکز بر موضوعات گردشگری، محیط‌زیست، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است. جالب است بدانیم که ۴۰ درصد خانوارهای لندن بزرگ فاقد اتومبیل هستند، ۷۵ درصد افرادی که در لندن مرکزی^(۴) کار می‌کنند از سیستم حمل و نقل عمومی برای رفت و آمد به محل کار استفاده می‌کنند و در هر روز ۴/۶ میلیون سفر در شهر لندن صورت می‌گیرد که ۲/۶ میلیون سفر آن با مترو انجام می‌شود.

نظام اداره لندن بزرگ

لندن بزرگ که همزمان یک منطقه و یک کانتی^(۵) در سطح

جدول شماره یک

بخش	تعداد نمایندگان
شورای شهر بریستول	۲
مشارکت بازسازی بریستول	۱
شرکای اصلی و عمده	۳
جامعه و بخش‌های آزاد و داوطلب	۴
ساکنان محلی	۴
تجار و بازاریان محلی	۱

روش‌های اداره امور شهر در کشورهای مختلف جهان و نیز در درون مرزهای مختلف یک کشور، دارای ویژگی‌های متفاوتی است. این ویژگی‌ها سبب شده است تا در انتخاب مدل و روش اداره هر یک از شهرها آگاهی از تجربیات جهانی و شیوه‌های مختلف مدیریت شهری اهمیت فراوانی یابد. به منظور آشنایی بیشتر با تجربیات جهانی اداره امور شهرها، از این پس در این بخش تلاش می‌شود نظام اداره شهرهای مختلف جهان مورد بررسی قرار گیرد و از این طریق آموزه‌هایی برای اداره شهرهای ایران شناسایی و ارائه گردد^(۱).

لندن بزرگ^(۲) در یک نگاه

لندن بزرگ با مساحت ۱۵۸۴ کیلومتر مربع، ۱/۲ درصد از مساحت کل کشور انگلستان را به خود اختصاص داده است و با جمعیت ۷/۲ میلیون نفری، بزرگ‌ترین شهر اروپا به شمار می‌آید. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که جمعیت لندن در سال ۲۰۲۰ به بیش از ۸ میلیون نفر خواهد رسید. لندن در بین مناطق مختلف کشور انگلستان بالاترین میزان بیکاری را دارد. این میزان ۷ درصد می‌باشد که در مقایسه با میزان بیکاری کشور انگلستان ۴/۷ درصد بالاتر است. از سال ۲۰۰۰، منطقه لندن بزرگ به وسیله حکومت لندن بزرگ^(۳) اداره می‌شود. امروزه اصطلاح لندن اغلب به لندن بزرگ و به عبارتی مجموعه شهری لندن اطلاق می‌گردد. برای شناخت بهتر لندن بزرگ باید به جایگاه این شهر در نظام شهر - منطقه‌های جهانی توجه کرد. بر این اساس، شهر لندن در بسیاری از منابع و مطالعات به عنوان پراهمیت‌ترین و یا یکی از پراهمیت‌ترین شهر - منطقه‌های جهان مورد توجه قرار گرفته است. امروزه لندن یکی از مراکز اصلی تجاری، فرهنگی و گردشگری جهان به شمار می‌آید.

در شرایطی که ۳۰/۷ درصد از جمعیت لندن به گروه‌های اقلیت قومی تعلق دارند، تلاش برای کاهش فاصله میان گروه‌های مختلف اجتماعی و کاهش تعارضات قومی و مذهبی در این شهر اهمیت بسزایی یافته است. امنیت شهر لندن نیز از جمله موضوعات اساسی این شهر محسوب می‌شود. بدین

کشور انگلستان محسوب می‌شود، دارای یکی از جدیدترین نظام‌های اداره ممکن برای کلانشهر است^(۲). بررسی لندن، دوره‌ای ۱۵۰ ساله در عبور از دیگر تجارب حکومت بر لندن بزرگ (از قبیل هیئت کلانشهری امور لندن، شورای کانتی لندن، شورای لندن بزرگ، حکومت لندن بزرگ و جز آن) را نشان می‌دهد.

برای تشکیل حکومت لندن بزرگ، در سال ۱۹۹۹^(۳) میلادی قانون جامعی به نام "قانون حکومت لندن بزرگ" به تصویب رسید، ضمن آنکه شهروندان لندن با شرکت در انتخاباتی در سال ۲۰۰۰ به این ساختار جدید رأی مثبت دادند. قانون حکومت لندن بزرگ به طور جامع به تعریف ساختار، نحوه

برای تشکیل حکومت لندن بزرگ، در سال ۱۹۹۹ میلادی قانون جامعی به نام "قانون حکومت لندن بزرگ" به تصویب رسید، ضمن آنکه شهروندان لندن با شرکت در انتخاباتی در سال ۲۰۰۰ به این ساختار جدید رأی مثبت دادند

انتخاب، شرح وظایف، نحوه فعالیت و رویه‌های اداری و مالی، تعریف عملکرد و اختیارات شهردار، شورا و بدنه‌های عملکردی و دیگر جوانب فعالیت حکومت لندن بزرگ می‌پردازد.

سیستم کنونی اداره لندن بزرگ ساختاری دو سطحی دارد. در سطح نخست، حکومت لندن بزرگ موسوم به GLA قرار دارد و سپس در زیر آن بوروه‌های ۳۲ گانه لندن بزرگ به ارائه خدمات روزمره به شهروندان می‌پردازند. حکومت لندن بزرگ از دو عنصر اصلی شهردار و شورای قانونگذاری تشکیل شده است که هر دو به طور مستقیم به وسیله شهروندان انتخاب می‌شوند. شورای قانونگذاری لندن بزرگ^۴ از ۲۵ عضو تشکیل می‌شود. که به طور مستقیم از سوی شهروندان و همزمان با شهردار انتخاب می‌گردند. این شورا فعالیت‌های شهردار را مورد بررسی قرار می‌دهد و از او در مورد تصمیماتش پرسش می‌کند. شورا همچنین به دیگر موضوعات مهم در خصوص شهروندان لندن رسیدگی می‌کند و پس از انتشار یافته‌ها و توصیه‌های منتج از این بررسی‌ها، پیشنهاد اجرایی خود را به شهردار ارائه می‌کند. قلمرو فضایی حکومت لندن بزرگ، محدوده تعریف شده در قانون حکومت لندن بزرگ (۱۹۹۹) است؛ محدوده کنونی

لندن، از ترکیب سه منطقه رسمی - از مناطق ۹ گانه - کشور انگلستان^(۴) شکل می‌گیرد. این منطقه دارای ۱۲۶۵۳ نفر جمعیت و ۸۳۸۲ کیلومتر مربع مساحت است. بدین ترتیب، جمعیت این منطقه ۱/۷ برابر و مساحت آن نیز ۵/۳ برابر لندن بزرگ است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که نهاد یا سطحی از حکومت که به طور خاص مسئولیت اداره منطقه کلانشهری لندن را عهده‌دار باشد وجود ندارد. به عبارت دیگر، حکومت لندن بزرگ تنها در سطح منطقه لندن به عنوان منطقه‌ای اداری و رسمی و نه عملکردی به ایفای نقش می‌پردازد^(۵).

در اینجا توجه به نقش دفتر حکومت مرکزی در امور لندن معروف به GOL که در سال ۱۹۹۲ تأسیس شده، در اداره امور لندن ضروری است. این دفتر نماینده حکومت مرکزی در لندن محسوب می‌شود و برای اجرای سیاست‌های حکومت مرکزی و دستیابی به اهداف آن، با سازمان‌های متعددی به همکاری می‌پردازد. همچنین، در فراهم آوردن زمینه‌های آغاز به کار حکومت لندن بزرگ نقشی مؤثر داشته است و امروزه نیز نقشی اساسی در برقراری ارتباط میان حکومت بزرگ لندن، شهرداری لندن و شورای قانونگذاری لندن و ادارات مختلف ایفا می‌کند. دفتر حکومت مرکزی در امور لندن هماهنگ‌سازی حکومت مرکزی در زمینه استراتژی‌های شهردار در مورد توسعه اقتصادی، حمل و نقل، کیفیت هوا، مواد زائد، تنوع زیستی، آلودگی صوتی، انرژی و توسعه فضایی را بر عهده دارد. GOL مسئول اداره چهار برنامه سرمایه‌گذاری در لندن است که هزینه‌ای بیش از ۲/۵ میلیارد را در سال ۲۰۰۳-۲۰۰۴ در بر داشته است. این برنامه‌ها را بخش‌های مختلفی چون گروه‌های اجتماعی کوچک، مؤسسات خیریه بزرگ و بوروه‌های لندن اجرا می‌کنند^(۶).

زمینه‌های فعالیت حکومت لندن بزرگ

مهم‌ترین زمینه‌های فعالیت حکومت لندن بزرگ را می‌توان در مواردی چون حمل و نقل، پلیس، آتش‌نشانی و برنامه‌ریزی امداد اضطراری، توسعه اقتصادی، برنامه‌ریزی، فرهنگ، محیط‌زیست و سلامت خلاصه کرد. بوروه‌های ۳۲ گانه لندن به عنوان واحدهای خرد تقسیمات شهری لندن خدمات روزمره شهری را تأمین می‌کنند و بدین ترتیب می‌توان نقش حکومت لندن بزرگ را تأمین خدمات کلان در گستره شهر لندن و توجه به امور استراتژیکی که بر کل گستره شهر مؤثرند، دانست. در

پیرایند ۱. معرفی بوروه‌های لندن بزرگ

شهر لندن دارای ۳۲ بورو^(۷) است. این بوروها بخش اعظم خدمات روزمره مورد نیاز شهر لندن را ارائه می‌کنند. هر یک از بوروها دارای شورایی است که در حدود ۶۰ نماینده انتخاب شده به وسیله ساکنان، در آن عضویت دارند. بوروها در خصوص خدماتی چون آموزش، مسکن، خدمات اجتماعی، نظافت خیابان‌ها، جمع‌آوری زباله، برنامه‌ریزی محلی، راه‌ها و خدمات هنری و تفریحی به ایفای نقش می‌پردازند. بوروها مسئولیتی در مورد خدمات پلیس یا سلامت ندارند. انتخابات بوروه‌های لندن هر چهار سال یک بار برگزار شده و در مجموع ۱۸۶۱ نماینده انتخاب می‌شوند.

منبع: ایرانیان، ۱۳۸۴

منطقه لندن، مناطق ۹ گانه کشور انگلستان را در برمی‌گیرد. منطقه کلانشهری لندن به عنوان منطقه عملکردی کلانشهر

حمل و نقل لندن، مؤسسه توسعه لندن و پلیس کلانشهری لندن نقشی اساسی دارند. این موارد در پیرایند ۲ به طور مختصر معرفی شده‌اند.

در خصوص وظایف محول شده به حکومت لندن بزرگ، شهردار لندن دارای اختیارات و وظایف متنوعی است. وی برنامه‌ها و سیاست‌های مورد نیاز شهر لندن را در مورد موضوعات مختلفی چون حمل و نقل، ساختمان و کاربری زمین، توسعه اقتصادی، فرهنگ و مانند آن تنظیم می‌کند، نماینده ساکنان لندن در داخل و خارج کشور محسوب می‌شود، مدیریت فعالیت‌های اجرایی حکومت منطقه‌ای لندن بزرگ (GLA) را بر عهده دارد، بودجه حکومت لندن بزرگ و بودجه نهاد

همچنین موظف به تهیه استراتژی‌های موضوعی و موضعی دیگری برای لندن است. این استراتژی‌ها باید با دیگر استراتژی‌ها سازگار باشند و طرح لندن نیز به عنوان چارچوب فضایی که این طرح‌ها را یکپارچه می‌سازد، عمل می‌کند. هر یک از این طرح‌ها باید سیاست‌های ملی، الزامات بین‌المللی و سه موضوع را مورد توجه قرار دهند: سلامت شهروندان لندن، برابری فرصت‌ها، و همکاری برای دستیابی به پایداری در سطح کشور انگلستان.

در زمان حاضر شهردار لندن استراتژی‌های خود را در ۸ محور با عناوین کیفیت هوا، تنوع زیستی، فرهنگ، توسعه اقتصادی، آلودگی صوتی، توسعه فضایی (طرح لندن) و مواد زائد

پیرایند ۲. بدنه‌های کارکردی^(۱۳) حکومت لندن بزرگ و وظایف آنها

در کنار GLA، چهار بدنه کارکردی برای اداره لندن بزرگ به فعالیت می‌پردازند. این سازمان‌ها که گاهی در کنار یکدیگر به نام GLA group خوانده می‌شوند شامل اداره آتش‌نشانی و برنامه‌ریزی امداد اضطراری، حمل و نقل لندن، مؤسسه توسعه لندن و پلیس کلانشهری لندن هستند که در ادامه به طور مختصر معرفی شده‌اند.

اداره آتش‌نشانی و برنامه‌ریزی امداد اضطراری

(London Fire and Emergency Planning Authority) LFEPA

LFEPA، جدا از انجام وظیفه به هنگام وقوع آتش‌سوزی و حوادث اضطراری در شهر لندن، بر اجرا و عمل به مقررات ایمنی نظارت می‌کند. ضمن آنکه در زمینه امنیت در مقابل آتش به اطلاع‌رسانی می‌پردازد و فعالیت‌های متعدد برنامه‌ریزی امداد اضطراری را اجرا می‌کند.

حمل و نقل (Transport for London) TFL

TFL، بدنه یکپارچه مسئول در مورد سیستم حمل و نقل لندن است و نقش آن اجرای استراتژی شهردار برای لندن و مدیریت خدمات حمل و نقل در تمامی نقاط لندن بزرگ می‌باشد. این نهاد به تأمین اتوبوس، حمل و نقل آبی و ریلی سبک می‌پردازد و نگهداری راه‌های اصلی لندن را نیز بر عهده دارد. ضمن آنکه خدمات تاکسی‌های دارای پروانه لندن را سامان می‌بخشد و اداره مترو لندن را هم بر عهده دارد. TFL را هیئت مدیره‌ای که بر اساس دانش خود در زمینه مسائل حمل و نقل توسط شهردار انتخاب می‌شوند اداره می‌کند. ریاست این هیئت بر عهده شهردار لندن است.

مؤسسه توسعه لندن (London Development Agency) LDA

مؤسسه توسعه لندن، وظیفه آماده‌سازی استراتژی توسعه اقتصادی لندن و بسیج منابع و استفاده از پشتیبانی صدها سازمان مشارکت‌کننده را برای دستیابی به اقتصادی پررونق در شهر لندن بر عهده دارد. این مؤسسه در چهار زمینه اصلی به فعالیت می‌پردازد: (۱) باززنده سازی شهر لندن، (۲) پشتیبانی از مردم، (۳) تقویت فعالیت‌های اقتصادی و (۴) بازاریابی و تبلیغ در مورد جایگاه لندن

پلیس کلانشهری لندن (Metropolitan Police Authority) MPA

پلیس کلانشهری لندن مسئول ارائه خدمات پلیسی مؤثر و کارا برای شهر لندن است.

منبع: <http://www.london.gov.uk>

منتشر کرده است. ضمن آنکه استراتژی‌های شهردار در موضوعات فرعی دیگری در حال تهیه‌اند که از آن میان استراتژی‌های وی با موضوعاتی چون سالمندان، مراقبت از کودکان، کودکان و نوجوانان، انرژی، غذا، صدمه‌های ناشی از الکل و مواد مخدر در پایتخت، کارتن خواب‌ها، خشونت بومی و مسئله سرمایه‌گذاری در پایتخت منتشر شده است^(۱۴).

نگاهی به نحوه تأمین مالی حکومت لندن بزرگ

بخش غالب هزینه‌های حکومت لندن بزرگ از طریق کمک‌های مالی حکومت مرکزی و بخش کوچکی از آن از مالیات‌های محلی تأمین می‌شود. خودکفایی مالی - در معنایی که از سال ۱۳۶۸ در ایران مطرح شده است - در لندن کنار

حمل و نقل لندن را تنظیم و فعالیت‌های آنها را هدایت می‌کند و مقام‌های مسئول پلیس کلانشهری و اداره برنامه‌ریزی آتش‌نشانی و امداد اضطراری لندن را برمی‌گزیند. همچنین وی نقشی مهم در هدایت و راهبری بدنه‌های عملکردی حکومت لندن بزرگ بر عهده دارد (بصیرت، ۱۳۸۵).

قانون حکومت لندن بزرگ در سال ۱۹۹۹ وظیفه برنامه‌ریزی استراتژیک در سطح لندن را بر عهده شهردار می‌گذارد و وی را ملزم به تهیه استراتژی توسعه فضایی برای لندن - که شهردار نام آن را طرح لندن گذاشته است - و بهنگام‌سازی مداوم آن می‌کند. طرح مذکور در عمل جایگزین رهنمودهای استراتژیک موجود می‌شود و تمام طرح‌های محلی بوروها نیز باید در انطباق کامل با این طرح تهیه شوند. شهردار

گذاشته شده است و شهرداری لندن از کمک‌های دولتی استفاده می‌کند، به طوری که دولت در سال ۲۰۰۵ میلادی چهار میلیارد پوند در اختیار شهرداری لندن گذاشت تا برخی پروژه‌ها را اجرایی کند. منبع درآمدی دیگری که شهرداری لندن به خوبی از آن بهره می‌گیرد، مالیات بر درآمد است. مالیات حدود ۱۹ درصد از کل هزینه زندگی هر شهروند لندن را از بدو تولد تا مرگ تشکیل می‌دهد. مالیات و عوارض و همچنین کمک‌های دولتی عمده‌ترین منابع درآمدی شهرداری لندن به شمار می‌آیند.

بخش سوم قانون حکومت لندن بزرگ (Act, 1999 Greater London Authority) جنبه‌های مالی فعالیت این نهاد را به تفصیل مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهد. در این قانون به کلیه موارد مورد نیاز در مورد نحوه تأمین منابع مالی،

لندن بزرگ انتخاب شد. در این زمان بود که روزنامه‌ها به خاطر سیاست‌های جنجالی‌اش به او لقب Red Ken دادند. وی تا سال ۱۹۸۱ که نخست وزیر وقت انگلستان - مارگارت تاچر - شورای لندن بزرگ را منحل کرد در سمت ریاست این شورا باقی ماند. وی در فاصله ۱۹۸۷ تا ۱۹۸۹ و همچنین در فاصله سال‌های ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۸ عضو کمیته اجرایی ملی حزب کارگر بود.

از سال ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۰ وی به عنوان نماینده حزب کارگر در پارلمان به فعالیت پرداخت. قبل از اولین انتخابات شهرداری لندن در سال ۲۰۰۰ میلادی، لیونگستون به خاطر تخطی از قول و قرارهایش در حمایت از کاندیدای رسمی حزب کارگر، از این حزب اخراج شد و به طور مستقل در انتخابات شرکت کرد. با پیروزی لیونگستون در انتخابات سال ۲۰۰۰ شهرداری لندن،

حکومت لندن بزرگ از دو عنصر اصلی شهردار و شورای قانونگذاری تشکیل شده است که هر دو به طور مستقیم به وسیله شهروندان انتخاب می‌شوند

وی اولین شهردار انتخابی لندن بزرگ شد و رقیب خود در حزب کارگر را پشت سر گذاشت. در سپتامبر سال ۲۰۰۲ درخواستش برای عضویت مجدد در حزب کارگر پذیرفته نشد، ولی دو سال بعد و در زمان دومین دوره انتخابات شهرداری لندن (۲۰۰۴)، دوباره به عضویت حزب کارگر در آمد و در انتخابات شهرداری مجدداً پیروز شد.

اندیشه‌های ضد جنگ لیونگستون در سالیان اخیر همواره مورد توجه بوده است. در سال ۲۰۰۳ که جرج بوش برای سفر به لندن آماده می‌شد، وی رئیس جمهور آمریکا را "خطرناک‌ترین مرد کره زمین" خواند. شهردار لندن اخیراً روابط پرچالشی با یهودیان طرفدار اسرائیل مقیم انگلیس داشته است. در آخرین تقابل، دادگاهی در انگلستان شهردار لندن را به جرم مقایسه یک خبرنگار یهودی با نگهبانان اردوگاه کار اجباری نازی‌ها مقصر شناخت و او را به مدت چهار هفته از سمتش معلق کرد؛ اگرچه اجرای این حکم محقق نشد.

یکی از جذاب‌ترین موضوعات در اداره لندن، چگونگی مشارکت شهروندان در اداره شهر است. برای تصویب و اجرای هر طرحی در لندن هشت مرحله وجود دارد که گذر از هر مرحله به حدود شش هفته زمان نیاز دارد تا به طور کامل دیدگاه‌های مردم در طرح‌ها اعمال شود

لیونگستون (شهردار لندن) اکنون لندن را در رقابت با پاریس برای دستیابی به میزبانی المپیک ۲۰۱۲ موفق کرده است؛ به همین دلیل او مأموریت جدید آماده سازی لندن برای المپیک را نیز پیش رو دارد. وی اگر یک بار دیگر در سال ۲۰۰۸ برای دوره‌ای چهار ساله به عنوان شهردار لندن انتخاب شود، ثمره تلاش‌هایش شیرینی مضاعفی خواهد داشت. در صورت انتخاب او برای بار سوم به عنوان شهردار لندن، می‌توان

نحوه تنظیم بودجه، بخش‌ها و ساختار بودجه اشاره شده است. آنچه از بررسی کلی این بخش از قانون نتیجه می‌شود، تعمیم یافتن نظام تأمین مالی حکومت‌های محلی کشور انگلستان به حکومت لندن بزرگ است؛ ضمن آنکه بودجه لندن بزرگ نیز بر پایه قانون مذکور تهیه و تنظیم می‌شود. کل نیاز بودجه‌ای سال ۲۰۰۵-۲۰۰۶ لندن بزرگ، ۲/۹۷ میلیارد پوند بوده است. این رقم در سال بودجه‌ای ۲۰۰۶-۲۰۰۷ به ۲/۹۳ میلیارد پوند کاهش یافته است. جالب است که بدانیم مجموع هزینه‌های سال بودجه‌ای ۲۰۰۶-۲۰۰۷ حدود ۹/۶۴ میلیارد دلار است.

آشنایی با شهردار کنونی لندن

شهردار کنونی لندن، "کن لیونگستون"^(۱۵) است که به مرد خندان در مقابل منتقدان معروف شده است. در تمام مدت، شوخ طبعی و چهره آرام او در مقابل حمله‌های بی‌وقفه رسانه‌ها باعث عصبانیت رقبای سیاسی لیونگستون شده، اما این موضوع محبوبیت وی را در بین لندنی‌ها افزایش داده است. وی که نیمی از عمرش را به فعالیت‌های سیاسی گذرانده است، در سال ۱۹۴۵ در لندن متولد شد. وی دو سال بعد از عضویت در حزب کارگر و در سال ۱۹۷۱، برای معلم شدن آموزش‌های لازم را دید ولی سرنوشتش طوری دیگر رقم خورد و در همان سال به عضویت شورای منطقه لامیث انتخاب گردید. بدین ترتیب وی در فاصله سال‌های ۱۹۷۸ - ۱۹۷۱ عضو این شورا بود و سمت نایب رئیس کمیته مسکن را برعهده داشت. در فاصله سال‌های ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۲ وی عضوی از شورای منطقه کمندن لندن بود که ریاست کمیته مسکن را در فاصله سال‌های ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۰ برعهده داشت.

در سال ۱۹۷۳ وی به عنوان نماینده حزب کارگر در شورای لندن بزرگ موسوم به GLC انتخاب شد. وی نایب رئیس کمیسیون برنامه‌ریزی مسکن در فاصله سال‌های ۱۹۷۴-۱۹۷۵ بود و در سال ۱۹۸۱ به عنوان رئیس شورای

به تحولات شگرفی در تکمیل شبکه حمل و نقل این شهر امیدوار بود.

او می‌گوید: "می‌خواهم تمامی طرح‌های خود را به تصویب و تأیید همگان برسانم". وی می‌افزاید: "می‌خواهم ثابت کنم که با برنامه‌ریزی می‌توان تمامی طرح‌ها را در زمان معین و بر طبق بودجه تنظیم شده به پایان رساند."^(۱۶)

ابتکارات و رویکردهای جدید در اداره شهر لندن

یکی از جذاب‌ترین موضوعات در اداره لندن، چگونگی مشارکت شهروندان در اداره شهر است. برای تصویب و اجرای هر طرحی در لندن هشت مرحله وجود دارد که گذر از هر مرحله به حدود شش هفته زمان نیاز دارد تا به طور کامل دیدگاه‌های مردم در طرح‌ها اعمال شود. در این طرح‌ها تشکل‌های غیردولتی، متخصصان، استادان دانشگاه و افراد دیگر صلاحیت اظهار نظر دارند. در مسائل مهم شهری از مردم همه‌پرسی می‌شود و در قانون الزام ملاقات اعضای شورا و شهرداری این شهر با مردم وجود دارد.

شهردار لندن برای برقراری ارتباط با مردم از روش‌های متنوعی استفاده می‌کند. پیش از هر چیز شهروندان می‌توانند به طور مستقیم با شهردار مکاتبه کنند. بدین منظور آدرس پست الکترونیکی، آدرس پستی، شماره تلفن و دوربین‌های شهردار در سایت حکومت لندن بزرگ قرار گرفته است. دومین روش ممکن، شرکت شهروندان در جلساتی با عنوان "فرصت پرسش" است. در این جلسه‌ها که با حضور شهردار و اعضای شورای لندن بزرگ برگزار می‌شود، شهروندان می‌توانند پرسش‌های خود را در مورد مسائل شهر لندن، برنامه‌ها، اولویت‌ها و

پانویس:

۱- این موضوع سبب شده است تا گنجاندن بخش‌هایی ویژه در برخی از نشریات علمی معتبر مرسوم شود. از آن جمله می‌توان به نشریه CITIES اشاره کرد که بخش‌هایی چون City profiles, Urban Environment Profiles, City profiles را به عنوان بخش‌های ویژه خود مورد توجه قرار داده است.

- 2-Greater London
- 3-Greater London Authority (GLA)
- 4-Central London
- 5-County

۶- امروزه در انگلستان دو نوع سیستم حکومت محلی وجود دارد: سیستم یکسطحی (در مجموعه‌های شهری اصلی و برخی دیگر از شهرهای بزرگ) و سیستم دوسطحی که از دو واحد کانتی و بخش تشکیل می‌شود. سیستم دوسطحی دارای شورای کانتی (County Council) و شورای بخش (District council) است. شورای کانتی، خدمات بزرگ‌مقیاس را در سطح بخش فراهم می‌کند و مسئول موضوعات راهبردی‌تر مانند حمل و نقل، بزرگراه‌ها، آموزش، حمایت از مصرف‌کنندگان، دفن زباله‌ها، کتابخانه، خدمات اجتماعی و مانند اینهاست. شوراهای بخش، ماهیتی محلی‌تر دارند و مسئول تأمین خدمات در محدوده خود در مواردی چون سلامت محیطی، مسکن، تصمیم‌گیری در امور برنامه‌ریزی و جمع‌آوری زباله به‌شمار می‌آیند. هر دو سطح کانتی و بخش می‌توانند تسهیلاتی از قبیل موزه‌ها، گالری‌های هنری و پارک‌ها را نیز فراهم کنند. انگلستان دارای ۳۴ کانتی و ۲۲۸ بخش است (ایرانیان، ۱۳۸۴).

- 7-Greater London Authority act
- 8-Greater London Assembly
- 9-Greater London, South East, East of England
- ۱۰- ن.ک. شرکت خدمات مدیریت ایرانیان: بررسی تطبیقی مدیریت مناطق کلانشهری؛ گزارش شماره ۸ از طرح بازنگری استراتژیک نظام مدیریت اجرایی کلانشهر تهران؛ مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران؛ ۱۳۸۴.

11-Borough

سیاست‌های حکومت لندن بزرگ مطرح کنند. این جلسات دوبار در سال و هر بار در یکی از مناطق شهر لندن برگزار می‌شود. همچنین، شهروندان می‌توانند از طریق مراجعه به سایت حکومت لندن بزرگ مسائل‌شان را مطرح و اطلاعات‌شان را در مورد موضوعات ضروری منتقل کنند. حضور در جلسه‌های شورای لندن بزرگ روش دیگری برای ارتباط مردم و حکومت لندن بزرگ است. همچنین، شهردار به طور مداوم گزارش‌هایی را درباره مسائل شهر منتشر می‌کند.

جدا از این موارد، دسترسی آزاد به اطلاعات، یکی از اصول انکارناپذیر در اداره شهر لندن است. ساکنان لندن و سایر افراد می‌توانند با مراجعه به سایت اینترنتی حکومت لندن بزرگ به آدرس www.london.gov.uk در جریان آخرین تحولات این شهر قرار بگیرند. جالب آنکه نسخه الکترونیکی طرح‌های شهری و اسناد سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، مالی و اجرایی لندن برای دسترسی عموم در قالب فایل‌هایی با فرمت pdf بر روی این سایت قرار گرفته است. این در حالی است که در برخی از شهرهای جهان دسترسی به این اسناد حتی برای کارشناسان به سادگی ممکن نیست.

طراحی ویژه ساختمان حکومت لندن بزرگ نیز امکان ارتباط مردم و حکومت را بیش از پیش فراهم ساخته است. ساختمان شهرداری لندن، محل استقرار شهردار لندن، شورای لندن و حکومت لندن بزرگ است که از سال ۲۰۰۲ اجاره‌نشین‌های این ساختمان محدب شیشه‌ای ده طبقه واقع در ساحل جنوبی رودخانه تایمز هستند. همه شهروندان می‌توانند از دوشنبه تا جمعه از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب از بخش‌های مختلف این ساختمان دیدن کنند. این ساختمان که از لحاظ زیست‌محیطی

پیرایند ۳. شهردار لندن و اقدامات وی در زمینه ترافیک

ترافیک لندن از جمله مسائل بسیار مهم این شهر محسوب می‌شود؛ به همین دلیل بخش وسیعی از برنامه‌ریزی‌ها به منظور کنترل این ترافیک انجام می‌شود. ۴۰ درصد خانوارهای لندن بزرگ فاقد اتومبیل هستند. این رقم در سطح کشور انگلستان ۳۷ درصد است. در هر روز ۴/۶ میلیون سفر در شهر لندن صورت می‌گیرد که ۲/۶ میلیون سفر آن با مترو انجام می‌شود. به عبارت دیگر، در لندن ۸۰ درصد تردد افراد با وسایل حمل و نقل عمومی انجام می‌شود، که سهم مترو ۵۵ درصد و سهم اتوبوس ۲۰ درصد است.

مهم‌ترین تمرکز فعالیت‌های شهردار لندن را می‌توان در دو مقوله حمل و نقل و محیط‌زیست دانست. وی در زمان انتخابش به عنوان شهردار لندن نیز محور اصلی اقدامات خود را حمل و نقل قرار داد. وی تأکید می‌کند که برای روان کردن ترافیک و کاهش حجم سنگین آن در خیابان‌های مرکزی شهر لندن، باید مردم را به استفاده از وسایل نقلیه عمومی به جای ماشین‌های شخصی تشویق کرد.

اوج فعالیت‌های اخلاقانه لیونینگستون در مقام شهردار لندن نیز راه‌اندازی سیستم دریافت هزینه برای کاهش ترافیک در مراکز پرتردد شهر است. با این راهکار ترافیک در مرکز شهر لندن در مقایسه با نقاط مشابه آن از نظر جمعیت، ۳۰ درصد کاهش یافت، وی متعهد شده است همزمان با اجرای سیستم اخذ هزینه برای ورود به مرکز شهر، تعداد اتوبوس‌هایی را که در خیابان‌های اصلی مرکز شهر تردد می‌کنند افزایش دهد. به این ترتیب، مالکان ماشین‌های خصوصی و کامیون‌های حمل بار که در ساعات‌های اوج ترافیک قصد ورد به مرکز شهر را دارند، باید روزانه مبلغ ۱۰ دلار پرداخت کنند. برای کاهش فشاری که با اجرای این طرح به ناوگان حمل و نقل عمومی شهر وارد شد، شهردار لندن مبلغ ۱۹ میلیارد دلار اعتبار برای گسترش ناوگان اتوبوسرانی، راه‌آهن زیرزمینی و سیستم‌های ریلی در پنج سال آینده اختصاص داد. اما گویا این طرح به طور مطلق موفقیت آمیز نبود. مغازه‌دارانی که در مرکز شهر مستقر هستند. گزارش‌هایی مبنی بر کاهش ۵/۵ درصدی فروش کالاهای‌شان داده‌اند. اتاق صنعت و بازرگانی لندن اعلام کرد: "۴۲ درصد از ۳۳۴ مغازه در نظرخواهی‌ها این طرح را مقصر اصلی افت فعالیت‌های کاری خود دانسته‌اند." اما مبالغی که از این طرح عاید شهرداری لندن شد با چیزی که پیش‌بینی می‌کرد تفاوت داشت و بسیار کمتر بود. در سال اول اجرای این طرح، مبلغی معادل ۱۲۷ میلیون دلار عاید شهرداری شد که کمتر از ۱۹۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده بود.

منبع: (بصیرت، ۱۳۸۵)

جمع‌بندی جنبه‌های مختلف اداره لندن

ویژگی‌های شهر	شهردار	شورا	کمیته‌ها و بدنه‌های دارای مقاصد خاص	مشارکت مدنی
<p>جمعیت: حدود ۷/۲ میلیون نفر تعداد اعضای شورای قانونگذاری: ۲۶ نفر: پوروا: ۲۲ بورو و لندن مرکزی ساختار تصمیم‌سازی: شهردار قوی، مبتنی بر سیستم حزبی</p>	<p>حکومت لندن بزرگ تحت هدایت شهردار، جهت‌گیری‌های راهبردی آینده لندن را تهیه می‌کند. این نهاد از شهردار که با رأی مستقیم انتخاب می‌شود و نیز ۲۵ عضو شورای قانونگذاری لندن تشکیل می‌شود. زمینه‌های فعالیت این نهاد: حمل و نقل، پلیس، آتش‌نشانی، برنامه‌ریزی امداد اضطراری و توسعه اقتصادی.</p> <p>شهردار هر چهار سال یکبار با رأی مستقیم شهروندان انتخاب می‌شود. وظایف شهردار:</p> <p>رهبری و هدایت.</p> <p>نمایندگی و مدیریت لندن بزرگ.</p> <p>تهیه استراتژی‌های مختلف شهر.</p> <p>مدیریت کلان بدنه‌های عملکردی چهارگانه، تنظیم بودجه و انتصاب اعضای شورای لندن برای حضور در هر یک از بدنه‌های عملکردی.</p> <p>اطمینان از هماهنگی اقدامات در تمامی زمینه‌های فعالیت GLA.</p>	<p>شورای لندن از ۲۵ عضو که هر چهار سال به طور یکپارچه به وسیله تمام شهروندان لندن انتخاب می‌شوند و شهردار لندن تشکیل می‌شود.</p> <p>ساختار شورا به گونه‌ای است که مسئولیت‌پذیری عمومی را به حداکثر برساند و از این طریق بر فعالیت‌های شهردار نظارت کند و موازنه قدرت را برقرار سازد.</p> <p>شورا در مورد فعالیت‌های شهردار به تحقیق می‌پردازد و از وی درباره اقداماتش به طور رسمی پرسش می‌کند. همچنین شورا می‌تواند در مورد سایر مسائل مرتبط با لندن به تحقیق و تفحص بپردازد و نتایج آن را منتشر در این باره پیشنهادهایی به شهردار ارائه کند.</p> <p>در میان شهردار و شورا تفکیک قوای کاملاً مشخص و شفاف وجود دارد. شهردار نقش اجرایی و تصمیم‌سازی به نمایندگی از GLA و شورا نقش نظارتی را برعهده دارد و مسئول انتصاب کارکنان GLA است.</p> <p>وظایف و اختیارات:</p> <p>نظارت بر فعالیت‌های شهردار از طریق پرسش رسمی از وی در جلسات شورا و یا انجام تحقیق و تفحص دقیق در کمیته‌های شورا.</p> <p>تحقیق در مورد موضوعات حیاتی برای شهروندان و ارائه پیشنهاد به شهردار.</p> <p>تصویب بودجه ارائه شده از سوی شهردار.</p> <p>وتو و یا تصویب هر یک از برنامه‌های ارائه شده از سوی شهردار.</p>	<p>شورا اغلب فعالیت‌های خود را از طریق ۱۴ کمیته انجام می‌دهد:</p> <p>بودجه،</p> <p>مدیریت سازمانی و انتصابات،</p> <p>فرهنگ، ورزش و توریسم،</p> <p>توسعه اقتصادی و اجتماعی،</p> <p>محیط زیست،</p> <p>سلامت،</p> <p>«فرصت پرسش» از شهردار به وسیله مردم،</p> <p>برنامه‌ریزی و توسعه فضایی،</p> <p>خدمات عمومی،</p> <p>استانداردها،</p> <p>حمل و نقل،</p> <p>هیئت رسیدگی،</p> <p>جلسه عمومی،</p> <p>کمیته‌ها پیشنهادهایی به شهردار و همچنین گزارش‌هایی به شورا ارائه می‌دهند.</p>	<p>«فرصت پرسش» شهروندان دوبار در سال برگزار می‌شود و به شهروندان لندن این امکان را می‌دهد که پرسش‌هایشان را در مورد برنامه‌ها، اولویت‌ها و سیاست‌های شهردار و شورا از آنان مطرح کنند.</p> <p>ارائه گزارش سالانه «شرایط لندن».</p> <p>مشاوره در مورد موضوعات خاص.</p> <p>حضور عموم شهروندان در تمام جلسات شورا ممکن است و جلسات همواره به طور علنی برگزار می‌شود.</p>

اضطراری، حمل و نقل لندن، مؤسسه توسعه لندن و پلیس کلانشهری لندن برای اداره لندن بزرگ به فعالیت می‌پردازد.

شهردار لندن به عنوان شهرداری که با رأی مستقیم شهروندان انتخاب می‌شود، دارای اختیارات، توانایی‌ها و نیز نقش محوری در اداره لندن است. وی رابطه‌ای شفاف با شهروندان و شورای قانونگذاری لندن دارد و از تمام ابزارهای موجود به ویژه رسانه‌ها و اینترنت برای جلب مشارکت شهروندان استفاده می‌کند. وی براساس قانون، استراتژی‌های توسعه شهر لندن را در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و جز آن تدوین می‌کند. اقتدار و جایگاه مستحکم شهردار لندن، به عنوان یکی از نمونه‌های موفق انتخاب مستقیم شهردار به وسیله مردم و نیز ثبات در مدیریت شهری مورد توجه است.

همچنین طیف وسیع و در عین حال هماهنگ اختیارات حکومت لندن بزرگ، زمینه مساعدی برای اعمال مدیریت شهری یکپارچه و هماهنگ - که در ایران به مدیریت واحد معروف شده است - فراهم می‌آورد. پایان کلام آنکه با وجود استقلال نظام اداره لندن بزرگ از حکومت مرکزی انگلستان، این نظام از کمک‌های مالی، فنی و نیز سایر حمایت‌های لازم از طریق دفتر حکومت مرکزی در امور لندن بزرگ بهره می‌گیرد. جدول ارائه شده جمع‌بندی کاملی از جنبه‌های مختلف اداره لندن است.

جزء ساختمان‌های سبز محسوب می‌شود از آثار نورمن فاستر معمار برجسته انگلیسی و همکاران وی است که هدف‌شان خلق ساختمانی برای حکومت لندن بزرگ بوده است که نشانه‌ای جدید برای پایتخت نیز محسوب شود. حکومت لندن بزرگ این ساختمان را برای ۲۵ سال اجاره کرده است.

روشن بودن چشم‌انداز شهردار از آینده شهر لندن نیز تأکیدی دیگر بر دسترسی آزاد شهروندان به اطلاعات و شفافیت و پاسخگویی نظام اداره این شهر است. چشم‌انداز ارائه شده از سوی شهردار، منشأ تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های توسعه لندن است. این چشم‌انداز که "چشم‌انداز شهردار برای توسعه لندن به عنوان شهر جهانی نمونه" نام دارد، بر پایه سه عنصر بنیان گذاشته شده است: توسعه اقتصادی قوی و متنوع، شمول اجتماعی که به همه ساکنان لندن توانایی سهیم شدن در موفقیت‌های آینده لندن را می‌دهد و ارتقای اساسی در مدیریت زیست محیطی و استفاده از منابع.

جمع بندی و نتیجه گیری

همان گونه که مشاهده شد، لندن بزرگ به وسیله نهادی به نام GLA اداره می‌شود. این نهاد دارای یک شهردار و یک شورای قانونگذاری متشکل از ۲۵ عضو است که هر چهار سال یکبار به طور همزمان و با رأی مستقیم شهروندان انتخاب می‌شوند. این نهاد ۶۰۰ کارمند دارد. در کنار GLA، چهار بدنه عملکردی شامل اداره آتش‌نشانی و برنامه‌ریزی امداد

12-Government Office for London

۱۲- برگرفته از پایگاه اینترنتی حکومت لندن بزرگ: www.london.gov.uk

۱۴- همان

۱۵- برای آشنایی بیشتر با شهردار لندن ن. ک. بصیرت، ۱۳۸۵.

16-Ken Livingstone

منابع:

۱. بصیرت، میثم؛ «شهردار لندن، سیاستمدار و جنجالی، اما خندان و آینده‌نگر»، روزنامه شرق، شماره ۱۷، ۲۲۹، ۱۷ فروردین ۱۳۸۵.

۲. شرکت خدمات مدیریت ایران؛ بررسی تطبیقی مدیریت مناطق کلانشهری؛ گزارش شماره ۸ از طرح بازنگری استراتژیک نظام مدیریت اجرایی کلانشهر تهران؛ مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران؛ ۱۳۸۴.

3-Muir, Hugh (2006), "The Guardian Profile: Ken Livingstone", <http://www.guardian.co.uk>.

4-Stevens, Andrew (2005), "Ken Livingstone; Mayor of London", http://www.citymayors.com/mayors/london_mayor.html.

5-Travers, Tony (2004), THE POLITICS OF LONDON: GOVERNING AN UNGOVERNABLE CITY PALLGRAVE MACMILLAN, London.

6-www.london.gov.uk

7-www.uan.ir

